

फुडलिङ नगरपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड-१

संख्या-४

मिति: २०८२।०३।३२

भाग-२

फुडलिङ नगरपालिका

“फुडलिङ नगरपालिकाको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र /
स्वास्थ्य चौकी/शहरी स्वास्थ्य केन्द्र अक्षय कोष स्थापना तथा
संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२”

मिति २०८२।०३।२२ गतेको कार्यपालिका बैठकबाट पारित

फुडलिङ नगरपालिकाको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र / स्वास्थ्य चौकी/शहरी स्वास्थ्य केन्द्र अक्षय कोष स्थापना तथा संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२

प्रस्तावना : स्वास्थ्य सेवा जनताको आधारभुत अधिकार हो । गुणस्तरीय, दिगो र पहुँचयोग्य सेवा प्रदान गर्नका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूमा दीर्घकालीन वित्तीय स्रोतको आवश्यकता अपरिहार्य हुन्छ । यस्तो अवस्थामा अक्षयकोष एक महत्वपूर्ण संयन्त्रको रूपमा स्थापित भएको छ, जसको मूल उद्देश्य स्वास्थ्य सेवाको निरन्तरता र आपतकालीन अवस्थामा सेवा प्रवाहमा अवरोध नहोस् भन्ने सुनिश्चित गर्नु हो । स्वास्थ्य संस्था अक्षयकोषले समुदाय, सरकार तथा दातृ निकायबाट योगदानलाई समेटी, त्यसको ब्याज तथा आम्दानीबाट संस्थाको आवश्यकता अनुसार सेवा प्रवाहमा सहयोग पुर्याउन यो कार्यविधि जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद – १

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :- यस कार्यविधिको नाम “ फुडलिङ नगरपालिकाको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र / स्वास्थ्य चौकी / शहरी स्वास्थ्य केन्द्र अक्षय कोष स्थापना तथा संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ ” रहेको छ ।

२. प्रारम्भ :- यो कार्यविधि फुडलिङ नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भई स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित गरेको मिति देखि प्रारम्भ हुनेछ ।

३. परिभाषा :- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

- (क) “ **नगरपालिका** ” भन्नाले फुडलिङ नगरपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ख) “ **नगर कार्यपालिका** ” भन्नाले फुडलिङ नगरपालिकाको कार्यपालिका लाई सम्झनु पर्दछ ।
- (ग) “ **नगर कार्यपालिकाको कार्यालय** ” भन्नाले फुडलिङ नगरपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनुपर्छ ।
- (घ) “ **प्रमुख** ” भन्नाले फुडलिङ नगरपालिकाको नगर प्रमुख सम्झनुपर्छ ।
- (ङ) “ **नगर-उप प्रमुख** ” भन्नाले फुडलिङ नगरपालिकाको नगर उप-प्रमुख सम्झनुपर्छ ।
- (च) “ **प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत** ” भन्नाले फुडलिङ नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनुपर्छ ।

(छ) “ **आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र / शहरी स्वास्थ्य केन्द्र / स्वास्थ्य चौकी** ” भन्नाले फुडलिङ नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्था सम्झनुपर्छ ।

(ज) “ **कार्यविधि** ” भन्नाले फुडलिङ नगरपालिकाको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र / शहरी स्वास्थ्य केन्द्र / स्वास्थ्य चौकीको लागि स्थापना गरिने अक्षय कोष संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ भन्ने सम्झनुपर्छ ।

(झ) “ **अक्षयकोष व्यवस्थापन समिति** ” भन्नाले फुडलिङ नगरपालिकाको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र / स्वास्थ्य चौकी / शहरी स्वास्थ्य केन्द्रको लागि स्थापना गरिने अक्षयकोष संचालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ को परिच्छेद २ को दफा १ बमोजिम गठित समिति सम्झनुपर्छ ।

(ञ) “ **अक्षयकोष** ” भन्नाले फुडलिङ नगरपालिकाको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र/स्वास्थ्य चौकी/शहरी स्वास्थ्य केन्द्रको लागि स्थापना गरिने अक्षयकोष सम्झनुपर्छ ।

(ट) “व्याज रकम ” भन्नाले फुडलिङ नगरपालिकाको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र/स्वास्थ्य चौकी/शहरी स्वास्थ्य केन्द्रको लागि स्थापना गरिने अक्षयकोषमा जम्मा भएको रकमबाट व्याज वापत प्राप्त रकम सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद – २

अक्षय कोष व्यवस्थापन समिति

- (१) देहाय बमोजिम एक अक्षय कोष व्यवस्थापन समिति रहनेछ :
- (क) आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र/स्वास्थ्य चौकी / शहरी स्वास्थ्य केन्द्र रहेको वडाको प्रमुख : अध्यक्ष
 - (ख) अध्यक्षले मनोनित गरेको एक जना व्यक्ति : सदस्य
 - (ग) स्वास्थ्य संस्था रहेको क्षेत्रका विद्यालयको प्रमुख एक जना : सदस्य
 - (घ) स्थानिय लब्ध प्रतिष्ठित स्वास्थ्य क्षेत्रको जानकार एक जना महिला : सदस्य
 - (ङ) वडा कार्यालयको सचिब : सदस्य
 - (च) स्वास्थ्य संस्था प्रमुख :सदस्य सचिब
- (२) उपदफा १ बमोजिम गठित समितिको काम,कर्तव्य र अधिकार :-
- (क) अक्षय कोष व्यवस्थापन तथा संचालन सम्बन्धमा नीतिगत निर्णय गरी नगरपालिकालाई सुझाव दिने ।
 - (ख) अक्षय कोषमा सावाँ रकम बृद्धि गर्न आवश्यक रणनीतिहरु तय गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
 - (ग) व्याज रकम खर्च गर्ने विधि र प्रक्रिया निर्धारण गर्ने ।

परिच्छेद – ३

कोषको स्थापना तथा संचालन

३. **अक्षय कोषको स्थापना :-** आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र/स्वास्थ्य चौकी/शहरी स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा स्थापना गरिने अक्षयकोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरु रहनेछ ।

- (क) फुडलिङ नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्राप्त रकम,
- (ख) फुडलिङ नगरपालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालयहरुबाट प्राप्त रकम,
- (ग) संस्थागत तथा व्यक्तिगत सहयोग रकम,
- (घ) अन्य सरकारी तथा गैसरकारी निकायबाट प्राप्त सहयोग रकम,
- (ङ) अन्य रकम ।

४. **कोषमा प्राप्त रकमको व्यवस्थापन तथा व्याजबाट खर्च गरिने विधि र प्रक्रिया :-** (१) यस कार्यविधिको परिच्छेद २ को दफा १ गठित अक्षय कोष व्यवस्थापन समितिले अक्षय कोष स्थापना, संचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धी काम गर्नु भन्दा पहिले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको अनुमति र सिफारिस अनिवार्य रुपमा प्राप्त गर्नु पर्दछ । उक्त अक्षय कोष व्यवस्थापन समितिको निर्णय र नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सिफारिसमा नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त बैंकमा मुद्धति खाता खोल्नु पर्नेछ । उक्त बैंक खातामा नगरपालिका तथा वडाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रममा समेटिएको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र / स्वास्थ्य चौकी/ शहरी स्वास्थ्य केन्द्र अक्षय कोष व्यवस्थापन लागि खडा गरिने अक्षय कोष शीर्षकमा विनियोजित बजेटबाट अक्षय कोष व्यवस्थापन समितिको निर्णय र नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सिफारिसमा अक्षय कोषको साँवा रकम जम्मा गर्नुपर्नेछ । यसका अतिरिक्त यस कार्यविधि दफा ३ बमोजिमको स्रोतबाट अक्षय कोषको साँवा रकमको रुपमा प्राप्त हुने जुनसुकै रकमहरु उक्त अक्षय कोष जम्मा गर्नु अघि अनिवार्य रुपमा नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सिफारिस लिनु पर्नेछ ।

(२) अक्षय कोषको व्याज रकमबाट आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र/स्वास्थ्य चौकी/शहरी स्वास्थ्य केन्द्रमा देहाय बमोजिमको काममा यस कार्यविधिको

परिच्छेद २ को दफा १ गठित अक्षय कोष व्यवस्थापन समितिको निर्णयले खर्च गर्न सकिनेछ :

- (क) आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा आवश्यक पर्ने औषधीहरु खरिद गर्न ,
- (ख) उपकरण बिग्रीएमा मर्मत तथा नयाँ उपकरण खरिद गर्न,
- (ग) आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र व्यवस्थापन तथा संचालन खर्च गर्न,
- (घ) अति विपन्न परिवारका विरामीलाई स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका लागि यातायात तथा उपचार सहयोग गर्न,
- (ङ) आपतकालीन तथा आकस्मिक अवस्थामा प्रयोग गर्न,
- (च) आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रमा नयाँ संरचना वा सानोतिनो निर्माण मर्मत गर्न,
- (छ) अन्य विविध स्वास्थ्य गतिविधिहरु गर्न ।

(३) उपदफा १ बमोजिम मुद्धति खाता नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सिफारिसमा यस कार्यविधिको परिच्छेद २ को दफा १ बमोजिम गठित अक्षय कोष व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष र सदस्य सचिवको संयुक्त दस्तखतबाट खाता संचालन गरिनेछ ।

(४) उपदफा २ बमोजिमको काममा खर्च गर्न अक्षय कोषको व्याज वापत रकम बैंकबाट निकाल्नका लागि यस कार्यविधि परिच्छेद २ को दफा १ बमोजिम गठित अक्षय कोष व्यवस्थापन समितिको निर्णय र नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सिफारिस अनिवार्य रुपमा लिन पर्नेछ ।

(५) अक्षय कोषबाट प्राप्त व्याज प्रचलित कानून बमोजिम हुने गरि मीतव्यथी रुपमा उपयोग गर्नुपर्नेछ ।

(६) माथि जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि अक्षय कोषको साँवा रकम खर्च गर्न पाइने छैन ।

परिच्छेद – ४

विविध

- (१) यस कार्यविधिमा भएको व्यवस्था बमोजिमको काम भए नभएको विषयमा नगरपालिका प्रमुख, उप-प्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लगायतका पदाधिकारीहरु बाट समय समयमा अनुगमन गरिनेछ ।
- (२) यस कार्यविधिको परिच्छेद ३ मा व्यवस्था भए बमोजिम अक्षय कोषको व्याज वापत भएको खर्चको लेखा परीक्षण गर्ने दायित्व आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र/स्वास्थ्य चौकी/शहरी स्वास्थ्य केन्द्र अक्षय कोष समितिको हुनेछ । र यस समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले ३ महिना भित्र उक्त लेखापरीक्षण प्रतिवेदन र अक्षय कोष संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा भए गरेका कामको प्रगति प्रतिवेदन अनिवार्य रुपमा नगर कार्यपालिकाको कार्यालय मार्फत नगर कार्यपालिकाको बैठकमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (३) अक्षय कोषको व्याज वापतको रकम प्रचलित कानून बमोजिम खर्च गर्ने दायित्व यस कार्यविधि परिच्छेद २ को दफा १ बमोजिम गठित समितिको हुनेछ ।
- (४) अक्षय कोषमा भएको आम्दानी र व्याज बापत प्राप्त रकमबाट भएको खर्चको विवरण त्रैमासिक रुपमा सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।
- (५) यस कार्यविधिमा उल्लेख नभएका विषयहरुको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
- (६) यस कार्यविधिको कार्यान्वयनका सन्दर्भमा कुनै बाधा उत्पन्न भएमा नगर कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।
- (७) नगर कार्यपालिकाले यस कार्यविधि आवश्यकता अनुसार संसोधन गर्न सक्नेछ ।

आज्ञाले

कृष्ण प्रसाद गौतम

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत